

Fiskerikontrol 2018

Kolofon

Fiskerikontrol 2018

Denne rapport er udarbejdet af Fiskeristyrelsen i 2019.

Bidragyder(e): Fiskeristyrelsen

© Fiskeristyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet

Fiskeristyrelsen

Nyropsgade 30 1780 København V

Tel:+45 7218 5830

mail@fiskeristyrelsen.dk

www.fiskeristyrelsen.dk

ISBN 978-87-970576-0-5

Indhold

1. Indledning	4
1.1 Forord.....	4
2. Kontrol med det erhvervsmæssige fiskeri.....	6
2.1 Effektbaseret fiskerikontrol	6
2.2 Kontrol af torskefiskeriet	7
2.3 Kontrol af det pelagiske fiskeri.....	8
2.4 Kontrol af industrifiskeriet.....	8
2.5 Særlig kontrolindsats i fiskeriet efter brisling.....	9
2.6 Kontrol af landingsforpligtelsen - Last Haul kontrol.....	9
2.7 Kontrol af udenlandske fartøjer	10
2.8 Særlig kontrolindsats i Nordsøen og Skagerrak.....	11
2.9 Kontrol af ålefiskeriet.....	12
2.10 Kontrol i omsætningsled og ved transport.....	12
2.11 Kontrol af muslinge- og østersfiskeriet.....	13
3. Kontrol med det rekreative fiskeri	14
4. Anmeldelser	16

1. Indledning

1.1 Forord

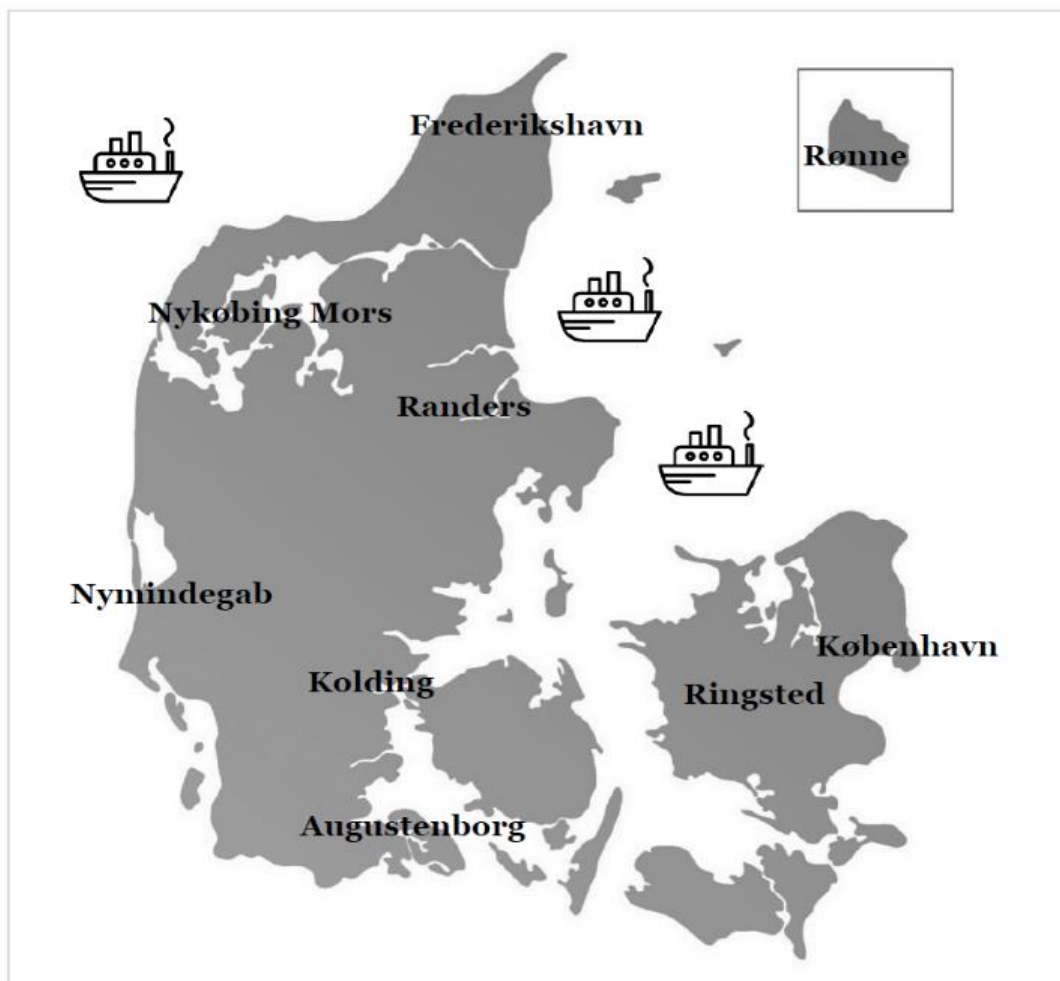
Fiskeristyrelsen er en styrelse under Miljø- og Fødevareministeriet. En af styrelsens væsentligste opgaver er at føre kontrol med, at fiskeriet i de danske farvande lever op til reglerne. Det gælder både erhvervsfiskeri, der finder sted langt fra kysten, og lyst-og fritidsfiskeriet i fjorde, åer og vandløb. Den udførende kontrol er stationeret på styrelsens enheder i Frederikshavn, Nykøbing Mors, Nymindegab, Kolding, Ringsted, Randers og Rønne samt på vores tre fiskeriinspektionsskibe ”Vestkysten”, ”Havørnen” og ”Havternen”. I alt ca. 150 mand og kvinder arbejder året rundt med kontrol til lands, i vand og lidt i luften foruden administrativ kontrol og elektronisk overvågning. Det kan du læse mere om på de næste sider, hvor hovedresultaterne af styrelsens kontrolindsats i 2018 præsenteres, og hvor du også kan læse om nogle af de områder, vi har haft særligt fokus på i løbet af året.

God fornøjelse!

Nanna Møller

Direktør

Fiskeristyrelsens geografiske enheder¹

¹ Der er ikke udførende kontrol fra enhederne i København og Augustenborg.

2. Kontrol med det erhvervsmæssige fiskeri

Kontrol af det erhvervsmæssige fiskeri foregår især som kontrol af fartøjer til søs under fiskeri, kontrol i havn ved landing og transport samt kontrol af partier af fisk hos opkøbere. Når selve kontrollen er udført, udfærdiger kontrollørerne en besøgsrapport med oplysninger om de enkelte kontrolelementer (f.eks. redskaber, fangstmængder m.v.). Oplysningerne fra besøgsrapporterne er den grundlæggende dokumentation for kontrolarbejdet. Udover den fysiske kontrol foretages også administrativ kontrol af de indleverede afregninger fra fartøjer og opkøbere af fisk, ligesom overvågning af fartøjernes aktivitet gennem det såkaldte VMS-system² er et vigtigt redskab i kontrollen.

Grundlaget for kontrollen i land var i 2018 67.711 landinger af fisk, hvilket er 1 % flere landinger end i 2017. De landende mængder af fisk i 2018 var på 1.131.168 tons, hvilket er et fald på ca. 6 % i forhold til 2017.

Tabel 2.1 Antal kontroller i havn og til søs 2016 - 2018

		2016	2017	2018
Kontrol	Kontrol i havn	2.812	2.727	2.759
	Kontrol til søs	560	547	551
	Fartøjskontrol i alt	3.372	3.274	3.310

I 2018 blev der gennemført kontrol af 3.310 fangstrejser, hvilket er en stigning i 1 pct. svarende til stigningen i antal landinger af fisk. 2.759 kontrolforretninger blev gennemført ved landing i havn, mens 551 kontrolforretninger blev foretaget til søs (se tabel 2.1).

2.1 Effektbaseret fiskerikontrol

Kontrollen af det erhvervsmæssige fiskeri sker med udgangspunkt i en såkaldt effekt- og risikobaseret tilgang. Populært sagt betyder det, at kontrolindsatsen målrettes de områder, hvor der har været konstateret en lav regelefterlevelse.

Der bliver hvert år fastlagt kontrolmål udtrykt som graden af regelefterlevelse, og målene fastsættes som vedligeholdelsesmål for områder med høj grad af regelefterlevelse og reduktionsmål

² Vessel Monitoring System, satellitbaseret system, hvor der fra fartøjet hver time sendes et signal til Fiskeristyrelsen med oplysninger om position, kurs og fart.

for områder med lavere grad af regelefterlevelse. Typisk vil kontrolindsatsen på et område med reduktionsmål blive styrket ift. det foregående år. Kontrolindsatsen er således et middel til at få fiskerne til at ændre adfærd - og ikke et mål i sig selv.

2.2 Kontrol af torskefiskeriet

Fiskeriet efter torsk er traditionelt både mængde- og værdimæssigt et af de vigtigste fiskerier i dansk farvand. Derfor udgør kontrol af landinger, hvor der indgår torsk, den største del af alle landingskontrolforretninger (29%).

I 2018 blev der foretaget 32.533 landinger, hvor der var torsk ombord. Der blev foretaget kontrol af 803 af disse landinger svarende til 2,5 % - en mindre nedgang ift. både 2017, hvor tallet var 3,1 % (se tabel 2.2). Det ses også af tabel 2.2, at andelen af både landings- og søkontrol af torskefiskeriet er faldet i 2018 ift. de to foregående år. Baggrunden herfor er en øget kontrolindsats af landingsforpligtelsen (se afsnit 2.6) og andre kontrolmæssige prioriteringer.

Tabel 2.2 Kontrol af torskefiskeriet 2016 - 2018

		2016	2017	2018
Torsk	Antal torskelandinger	35.942	31.572	32.533
	Landede mængder torsk i tons (renset vægt)	20.391	16.628	14.655
	Kontrol af torskelandinger	982	966	803
	Kontrolleret mængde torsk i tons (Logbogstal)	1.273	1.029	867
	Kontrolfrekvens (mængde)	6,2 %	6,2 %	5,9 %
	Kontrolfrekvens (landingskontrol)	2,7 %	3,1 %	2,5 %
	Andel af landingskontrol af torskefiskeri forhold til den samlede landingskontrol	35 %	36 %	29 %
	Kontrol til søs	290	241	200
	Andel af søkontrol af torskefiskeri forhold til den samlede søkontrol	52 %	44 %	36 %

2.3 Kontrol af det pelagiske fiskeri

Det pelagiske fiskeri består primært af arter, der lever i stimer i vandsøjlen som sild, makrel, hestemakrel og blåhvilling. Der er særlige krav til kontrollen af det pelagiske fiskeri, der bl.a. betyder, at mindst 5% af alle landinger og mindst 7,5 % af fangstmængden skal kontrolleres. Kontrollen indebærer også, at kontrolpersonalet følger landingen fra start til slut.

I 2018 blev der gennemført fysisk kontrol af 36 pelagiske landinger svarende til 7,5 % af alle pelagiske landinger. Idet 8,6 % af mængden af landingerne blev kontrolleret, blev der blev levet op til de fastsatte kontrolkrav (se tabel 2.3). Stigningen i antal landinger og landede mængder skyldes særligt flere landede mængder blåhvilling og sild.

Tabel 2.3 Antal kontroller af det pelagiske fiskeri 2016 - 2018

		2016	2017	2018
Pelagisk	Antal pelagiske landinger	409	448	479
	Landede mængder pelagisk i tons	242.705	323.687	392.270
	Kontrol i havn (antal)	35	44	36
	Kontrolfrekvens (Landingskontrol)	9 %	10 %	7,5 %
	Kontrolfrekvens (mængde)	9 %	9 %	8,6 %

2.4 Kontrol af industrifiskeriet

Industrifiskeriet omfatter typisk arterne tobis, sperling, brisling og blåhvilling. De fleste industriarter er kortlivede, og bestandens størrelse kan derfor variere betydeligt mellem årene. Det betyder også, at mængden af landede mængder kan variere meget fra år til år. Både antal landinger og den samlede mængde landede industrifisk var mindre i 2018 end i 2017. Det skyldes primært et fald i fangsterne efter tobis, mens især brislingefiskeriet har været godt i 2018. Af samme grund er antal kontroller også faldet, mens kontrolfrekvensen stort set var på samme niveau som i 2017 (se tabel 2.4).

Tabel 2.4 Kontrol af industrifiskeriet 2016 - 2018

		2016	2017	2018
Industri	Antal industrilandinger	2.116	3022	2556
	Industrimængder (tons)	438.835	787.759	702.073
	Kontrol af industrilandinger (antal)	467	502	466
	Kontrolfrekvens (antal i havn)	22 %	17 %	18 %
	Kontrol til søs	48	29	35

2.5 Særlig kontrolindsats i fiskeriet efter brisling

I 2018 blev der udført en særlig kontrolindsats ift. det blandede fiskeri af brisling og sild i Østersøen. Det skyldes bl.a., at der tidligere er konstateret problemer med misrapporteringer af mængder og arter i fiskernes logbøger. Fiskeriet drives i dag hovedsagelig af nyere svenske fartøjer. Den særlige kontrolindsats er derfor blevet foretaget i tæt samarbejde med de svenske myndigheder, hvor svenske kontrollører har arbejdet sammen med danske kontrollører med fælles kontroller på morgen- og aftenvagter. Den fælles kontrolindsats har bidraget til bedre fælles forståelse af regler og kontroludfordringer landenes myndigheder imellem og dermed en mere effektiv kontrolindsats.

Kontrollen foregår konkret sådan, at der udtages en række repræsentative prøver af fangsterne, hvorved det kan kontrolleres, om fordelingen af sild og brisling svarer til det, fiskerne opgiver i logbogen. Den særlige kontrolkampagne i 2018 afdækkede, at 76% af de kontrollerede fangster var forkert angivet i logbogen.

Biologer i Sverige og Danmark anvender oplysninger fra logbøger og landingserklæringer til bestandsvurderinger. Hver gang der udføres fuld kontrol på et fartøj, påbydes fartøjet at anvende det statistiske prøveresultat i sin landingsopgørelse. På den måde bidrager kontrollen også til, at der sikres en bedre bestandsvurdering.

2.6 Kontrol af landingsforpligtelsen - Last Haul kontrol

En stadig mere vigtig del af kontrollen til søs er den såkaldte Last Haul kontrol, der sigter på at kontrollere om landforpligtelsen – altså forbuddet mod at smide uønskede fangster over bord –

overholdes. Landingsforpligtelsen er en hjørnesten i EU's fælles fiskeripolitik og er siden 2015 blevet gradvist implementeret i de forskellige farvandsområder og omfatter fra 2019 alle kvoterede arter. I modsætning til tidligere betyder det, at fiskeren ikke må smide fisk tilbage i havet, der er mindre end mindstemålet, men at fisken skal tages med i land og afskrives på kvoten.

Til trods for at Last Haul kontrollen er meget ressourcekrævende, er det p.t. mest den effektive metode at kontrollere overholdelsen af landingsforpligtelsen på. Den foregår på den måde, at kontrolpersonalet ifm. en kontrol til søs ombord på fiskefartøjet overværer indhalingen af en given fangst (et træk) og efterfølgende opgør størrelsesfordelingen af fangsten, herunder andelen af undermålsfisk. Er der store afvigelser mellem andelen af undermålsfisk i den fangst, der har været kontrolleret, og de noterede fangster i logbogen, er det en indikation på, at landingsforpligtelsen ikke overholdes.

Generelt er andelen af undermålsfisk højere i de landinger fra fartøjer, der har været kontrolleret, end det fremgår af logbogstallene for fartøjer, der ikke er blevet kontrolleret.

Tabel 2.5 Antal udførte Last Haul kontroller 2016 - 2018

	2016	2017	2018
Nordsøen	78	73	94
Østersøen	91	103	113

Hvis det ved en opfølgende landingskontrol konstateres, at de undermålsfisk, der blev fanget under Last Haul-kontrollen alligevel er blevet smidt ud, kan det pågældende fartøj sanktioneres for overtrædelse af landingsforpligtelsen. Det fremgår af tabel 2.5, at antallet af Last Haul kontroller er steget fra 2017 til 2018. Det afspejler et stigende fokus på kontrol af landingsforpligtelsen i takt med, at flere arter er blevet omfattet. Der er siden 2016 konstateret 7 overtrædelser af landingsforpligtelsen.

2.7 Kontrol af udenlandske fartøjer

Kontrollen i dansk farvand omfatter både danske og udenlandske fartøjer.

I 2018 var det for Fiskeristyrelsen et mål at gennemføre kontrol af mindst 5 % af udenlandske fartøjers landinger af udvalgte arter i Danmark. Dette mål blev nået, som det fremgår af tabel 2.6.

Tabel 2.6 Kontrol af udenlandske fartøjer 2016 - 2018

Område	Kontrollfrekvens for udenlandske fartøjer 2016	Kontrollfrekvens for udenlandske fartøjer 2017	Kontrollfrekvens for udenlandske fartøjer 2018
Nordsøen, Skagerrak, Kattegat	6,5 %	3,6 %	6,5 %
Østersøen	11,9 %	11,3 %	7,6 %
Samlet	8,9 %	6,6 %	7,0 %

2.8 Særlig kontrolindsats i Nordsøen og Skagerrak

Kontrollen af udenlandske fartøjer i 2018 har omfattet en betydelig kontrol af bl.a. nederlandske fartøjer, der fanger fladfisk i Nordsøen og Skagerrak. Det skyldes, at regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti i februar 2018 vedtog en indsatsplan for styrket fiskerikontrol i Skagerrak og Nordsøen.

Baggrunden for indsatsplanen var formodninger om, at reglerne omgås, sådan at fiskeri i ét farvand afskrives på kvoten i et andet farvand. Danmark og Nederlandene er blandt de lande, som har de højeste kvoter for fladfisk i Nordsøen og Skagerrak. Derudover har Belgien også et betydeligt fiskeri efter fladfisk i området. Overtrædes reglerne for hvor mange fisk, der må fanges i et bestemt farvand, undermineres indsatsen for en bæredygtig forvaltning af bestandene. Indsatsplanen har bl.a. betydet, at kontrollen af særligt bomtrawlsfartøjer, der fisker rødspætter og tunger, er blevet styrket i 2018, og at der blev indledt et samarbejde med de nederlandske myndigheder med henblik på hurtigere at kunne gribe ind, såfremt der konstateres udfald på fartøjernes satellitovervågningssystemer.

Tabel 2.7 Kontrol af danske, belgiske og nederlandske fartøjer³ 2016 - 2018

Nordsøen/Skagerrak	2016	2017	2018
Til søs	15	21	33
I land	15	16	33
I alt	30	37	66

Udviklingen i antal kontrol af danske, belgiske og nederlandske bomtrawlsfartøjer i perioden 2016 – 2018 fremgår af tabel 2.7. Det ses, at der er sket en betydelig styrkelse af kontrollen af denne fartøjsgruppe i 2018.

³ Der er tale om bomtrawlsfartøjer, der fisker med 80 mm masker eller derover.

2.9 Kontrol af ålefiskeriet

I Danmark har man over de seneste årtier oplevet et drastisk fald i fangst af ål. Ålebestanden har det dårligt og er på IUCN⁴'s liste over arter, som er udrydningstruet. Der er gjort en stor indsats for at mindske fiskeriet, og der bliver gjort en stor indsats for at hjælpe åleyngel op i de danske vandløb.

Fra november 2018 til og med januar 2019 var der som noget nyt indført et forbud mod erhvervsmæssigt fiskeri efter ål i saltvand. Forbuddet blev indført for at reducere fiskeriindsatsen efter ål.

I de tre måneder, som forbuddet varede, blev der foretaget kontrol af de fleste bundgarn for at sikre at de var konstrueret, så de ikke længere kunne fange ål. Der blev kun konstateret ganske få overtrædelser af forbuddet.

2.10 Kontrol i omsætningsled og ved transport

Fiskeristyrelsen udfører også hygiejnekontrol på fartøjer og af håndtering af fisken. Kontrollen sker både til søs, ved landinger og hos opkøberne. I 2018 var det målsætningen at gennemføre kontrol hos opkøbere af fisk af 5% af mængderne for konsumarterne torsk, rødspætte, tunge og laks. Dette mål blev indfriet for 4 af de 5 arter, men ikke for laks (se tabel 2.8).

Tabel 2.8 Kontrol hos opkøbere af fisk 2018

Fiskeart	Afregnet mængde (tons)	Kontrolleret mængde (tons)	Kontrollfrekvens
Torsk	13.067	1.404	10,7 %
Rødspætte	11.141	1.692	15,2 %
Tunge	248	29	11,7 %
Laks	26	0,7	2,7 %
Total	24.482	3.126	12,8 %

I 2018 blev gennemført kontrol af 40 transportere af fisk – det tilsvarende antal kontrolforretninger i 2017 var 51. Der blev ikke konstateret nogen overtrædelser af reglerne i denne forbindelse.

Hygiejnekontrol er en vigtig del af både kontrollen til søs og i land, herunder hos opkøberne på fiskeauktioner. Hurtig nedkøling af fisken er den vigtigste parameter for at bevare en god kvalitet, hvorfor det er afgørende, at fiskeren har tilstrækkeligt med is med på havet til nedkøling af hele fangsten. Derudover er skylning og rensning af fisken væsentligt, ligesom rengøringen på fartøjerne

⁴ International Union for Conservation of Nature.

er afgørende for kvaliteten af fisken. I 2018 var det målet at gennemføre hygiejnekontrol af mindst 10% af mængden af fersk fisk enten til søs, hos opkøber eller ved landing. Dette mål blev indfriet, da der blev kontrolleret 13,5%. I 2018 har der særligt været fokus håndtering af stenbiderrogn, som er et særligt kritisk produkt, da det spises rå.

2.11 Kontrol af muslinge- og østersfiskeriet

Fiskeriet efter muslinger og østers er – ud over den almindelige kontrol til søs og i land – underlagt en særlig elektronisk overvågning. Alle fartøjer, som har tilladelse til at fiske blåmuslinger og østers, skal være udstyret med en såkaldt ”black box”, der løbende registrerer og opsamler data om fartøjets position, kurs, fart og fiskeriaktiviteter.

På den måde kan Fiskeristyrelsens afdeling i Nykøbing Mors og Kolding kontrollere, at der ikke fiskes i forbudsområder eller på vanddybder, hvor fiskeri ikke er tilladt. Overvågning vha. black box har været medvirkende til, at Kommissionen har blåstemplet Danmarks fiskeri af blåmuslinger i de særligt beskyttede Natura 2000 områder.

Der blev i 2018 konstateret 26 tilfælde af overtrædelser inden for muslinge- og østersfiskeriet mod 14 i 2017. En intensiveret kontrolindsats på dette område i foråret 2018 kan muligvis forklare denne stigning.

3. Kontrol med det rekreative fiskeri

Fiskeristyrelsen fører kontrol med om regelsættet for det rekreative fiskeri overholdes. Rekreativt fiskeri er både lystfiskeri (fiskeri med fiskestang) og fritidsfiskeri, som udøves med redskaber (garn) i salt- og ferskvand.

Udøvelse af rekreativt fiskeri kræver, at der indløses fisketegn, som kan ske på dags-, uge- eller årsbasis – for fritidsfiskeri dog kun på årsbasis.

Der blev i 2018 indløst i alt 189.180 fisketegn mod 188.504 i 2017. Der blev i 2018 kontrolleret 3.179 lystfiskere for gyldigt fisketegn, hvilket er 29 pct. færre end i 2017.

Kontrollen er risikobaseret med baggrund i anmeldelser om ulovligt fiskeri, samt historik for ulovligt fiskeri i lokalområderne. Mål for kontrol er bl.a., om fisketegnet er betalt, om de forskellige regler for redskabsbegrænsninger overholdes, samt om der fiskes i zoner og perioder, hvor der er forbud mod fiskeri.

Kontrollen er også biologisk motiveret. Det kan have vidtgående konsekvenser for en fiskeart, hvis der bliver fisket ulovligt i specifikke områder, hvor der i perioder samles mange vandrefisk som laks og ørreder for at vandre op i vandsystemerne for at reproducere sig selv. Specielt laks og ørreder er meget eftertragtet af lystfiskere.

Kontrollen udføres typisk fra mindre både, som er placeret på Fiskeristyrelsens enheder rundt om i landet. Desuden anvendes droner i kontrollen af det rekreative fiskeri. Anvendelse af droner er et vigtigt hjælpeværktøj i kontrollen af det rekreative fiskeri. Droner anvendes til at overflyve områder med lavt vand og fredningsbælter med fiskeriforbud, som kan være vanskelige at kontrollere fra en båd. Overflyvning med droner giver et hurtigt og godt overblik over, om der er fiskeriaktivitet i det pågældende område, og om der er behov for yderligere kontrol.

Af nedenstående tabel 3.1 fremgår antal konstaterede overtrædelser i det rekreative fiskeri i perioden 2016 – 2018.

Tabel 3.1 Antal overtrædelser – rekreativt fiskeri 2016 – 2018

		2016	2017	2018
Overtrædelser	Andel redskaber i bevaring af kontrolleret redskaber	25 %	26 %	23 %
	Antal overtrædelsessager	530	635	575
	Andel af ukendte	71 %	67 %	67 %
	Redskaber i bevaring	1.582	1.527	1364
	Andel af nedgarn	39 %	25 %	27 %
	Andel af ruser	39 %	37 %	47 %
	Andel af andre redskaber	22 %	38 %	26 %

Det ses, at antallet af antallet af overtrædelsessager er faldet ift. 2017, men ligger højere end i 2016. Dog er antallet af redskaber, som er taget i bevaring som følge af overtrædelse af reglerne, faldet i alle årene.

Langt de fleste overtrædelsessager vedrører anvendelse af ulovlige redskaber eller manglende mærkning. En mindre del skyldes manglende indløsning af fisketegn. I 2018 havde 14 af de kontrollerede fritidsfiskere ikke indbetalt gyldigt fiskeplejebidrag, mens det tilsvarende tal for fritidsfiskere er 17. Der er i begge tilfælde tale om en markant nedgang ift. 2017 (hvor tallene var hhv. 41 og 180).

Trods nedgangen i antal kontroller i 2018 har tendensen været flere kontrollerede redskaber pr. kontrolforretning end tidligere.

Ud over den egentlige kontrol informerer Fiskeristyrelsens medarbejdere også om regelsættet for det rekreative fiskeri i bl.a. lyst- og fritidsfiskerforeninger, i havne og ifm. med kontrol. Det er vurderingen, at dette har betydet en større bevågenhed om reglerne og en højere regelefterlevelse. Både faldet i antal overtrædelser, redskaber, som Fiskeristyrelsen har taget i bevaring og stigningen i antal modtagne anmeldelser (se tabel 4.1) synes at tale herfor.

4. Anmeldelser

Borgere har mulighed for at anmelde formodet ulovligt fiskeri til Fiskeristyrelsen. Dette gøres enten via Fiskeristyrelsens hjemmeside eller ved kontakt til en af styrelsens afdelinger rundt om i landet. Anmeldelserne bliver registreret og indgår i planlægningen af kontrolindsatsen. Af tabel 4.1 ses det, at antallet af anmeldelser er steget fra 2017 til 2018, herunder antal anonyme anmeldelser.

Tabel 4.1 Antal anmeldelser af ulovligt fiskeri 2016 - 2018

		2016	2017	2018
Anmeldelser	Anmeldelser m. kontaktbar anmelder	572	639	707
	Opfølgning med kontakt til anmelder	77 %	75 %	70 %
	Anonyme anmeldelser	248	264	323